

การปลูกยางพารา

บทที่ 1 การเตรียมพื้นที่

การเตรียมพื้นที่ปลูกสร้างสวนยาง เป็นการปรับพื้นที่ให้มีสภาพเหมาะสมสำหรับปลูกยางทั้งด้านการปฏิบัติงานในสวนยางและการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำเป็นต้องวางแผนการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความสะดวกในการดูแลบำรุงรักษาต้นยาง การเตรียมพื้นที่ปลูกยาง ได้แก่ การทำความสะอาดพื้นที่ การวางแนว การขุดหลุม และการจัดทำขั้นบันไดเป็นต้น

การวางแนวปลูก

การวางแนวปลูกในพื้นที่ราบ เริ่มจากการวางแถวหลัก ห่างจากแนวเขตสวนไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร ตามแนวตะวันออก-ตะวันตก ไม่ขวางทิศทางลม

การวางแนวปลูกในพื้นที่ลาดเท ในพื้นที่ลาดเทหรือพื้นที่ที่อยู่บนควนเขา การวางแนวปลูกไม่สามารถใช้วิธีแบบเดียวกับพื้นที่ราบได้ เนื่องจากที่ลาดเทหรือที่ควนเขาเกิดการไหลบ่าของน้ำในขณะที่มีฝนตก เป็นผลให้เกิดการชะล้างและพังทลายของหน้าดิน ดังนั้น เพื่อป้องกันการชะล้างและการพังทลายของดิน จึงจำเป็นต้องวางแนวปลูกตามแนวระดับ หากพื้นที่มีความลาดเทมากกว่า 15 องศา ต้องทำขั้นบันได

ประโยชน์ของการทำแนวระดับและขั้นบันได

- ป้องกันการพังทลายของหน้าดิน
- ป้องกันการชะล้างปุ๋ยที่ใส่ให้กับต้นยาง
- ทำให้รากต้นยางยึดแน่นกับดิน ไม่ถูกน้ำเซาะล้มได้ง่าย
- ช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดิน
- ง่ายและสะดวกแก่การปฏิบัติงานในสวน

ระยะปลูก

เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับต้นยาง จึงกำหนดระยะปลูกเป็น 2 ระยะ ตามความต้องการปลูกพืชแซมและลักษณะประจำพันธุ์ยาง

ระยะปลูกยางที่เหมาะสม

พันธุ์ยางชั้น 1	ระยะปลูกยาง (ปลูกพืชแซมยาง)	ระยะปลูกยาง (ไม่ปลูกพืชแซม)	จำนวน ต้น/ไร่	เขตปลูกยาง
สถาบันวิจัยยาง 251,สงขลา36	2.5 x 8	4 x 5	80	เขตปลูกยางเดิม
บีพีเอ็ม 24, บีบี 255, บีบี 260	3 x 7	3.5 x 6	76	
ฟิอาร์ 255, อาร์อาร์ไอซี 110	2.5 x 7	-	91	เขตปลูกยางใหม่
อาร์อาร์ไอเอ็ม 600	3 x 7	3 x 6	89	

การเตรียมหลุมปลูก

การขุดหลุมปลูกยางให้ขุดด้านใดด้านหนึ่งของไม้ชะมบตลอดแนว โดยแยกดินที่ขุดเป็น 2 กอง คือ ดินชั้นบนและดินชั้นล่าง ผึ่งแดดไว้ประมาณ 10 วัน เพื่อให้ดินแห้ง แล้วย่อยดินชั้นบนใส่รองก้นหลุม ส่วนดินชั้นล่างให้ผสมกับปุ๋ยหินฟอสเฟต (0-3-0) อัตราหลุมละ 170 กรัม ในแหล่งปลูกยางใหม่ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ต้นละ 5 กก. รองก้นหลุมร่วมกับปุ๋ยหินฟอสเฟต แล้วกลบหลุม ขนาดของหลุม 50 x 50 x 50 เซนติเมตร (กว้าง x ยาว x ลึก)

สำหรับการขุดหลุมปลูกในพื้นที่ลาดเท เมื่อปักไม้ชะมบเรียบร้อยแล้วควรขุดหลุมเฉียงไปด้านในควนเล็กน้อย เมื่อปลูกยางไปแล้วอาจต้องแต่งชานเพิ่มเติม โดยขุดดินบนควนมากลบด้านนอก ซึ่งจะทำให้ต้นยางอยู่กึ่งกลางชั้นบันไดพอดี

บทที่ 2 การปลูก

วัสดุปลูกและวิธีการปลูก

วัสดุปลูก

วัสดุปลูก หรือต้นยางที่ใช้ปลูก แบ่งออกเป็น ต้นตอตาและต้นยางชำถุงขนาด 1-2 ฉัตร ควรเลือกวัสดุปลูกที่แข็งแรงสมบูรณ์ปราศจากโรคและศัตรูพืช

ต้นตอตา

ต้นตอตา หมายถึง ต้นกล้ายางที่ได้รับการติดตาด้วยยางพันธุ์ดี แต่ยังไม่แตกออกมา มีแผ่นตาและตาที่เป็นตุ่มติดอยู่เท่านั้น ขุดถอนแล้วตัดต้นเดิมเหนือแผ่นตาขึ้นไปไม่น้อยกว่า 8 ซม. เพื่อนำไปปลูกในแปลงที่เตรียมพื้นที่ไว้เรียบร้อยแล้ว

ต้นยางชำถุง

ต้นยางชำถุง หมายถึง วัสดุปลูกที่ได้จากการนำเอาต้นตอตามาชำในถุง โดยใช้เวลาชำในถุงประมาณ 2-3 เดือน จนได้ต้นยางชำถุงขนาด 1-2 ฉัตร ซึ่งมีสภาพพร้อมที่จะนำไปปลูกในแปลงได้ ขนาดของถุงที่ใช้ชำคือ 5 x 15 นิ้ว สีดำ เจาะรูขนาด 3 มม. ประมาณ 3 แถว ๆ ละ 5-7 รู

พันธุ์ยาง

กรมวิชาการเกษตร ได้แนะนำพันธุ์ยาง 3 กลุ่ม

1. กลุ่มพันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง

เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อยางสูงเป็นหลัก มี 4 พันธุ์ คือ พันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251 สถาบันวิจัยยาง 226 BPM 24 และ RRIM 600

2. กลุ่มพันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง

เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อยางสูงและมีการเจริญเติบโตดีลักษณะลำต้นตรง และให้ปริมาณเนื้อไม้ในส่วนลำต้นสูง มี 4 พันธุ์ คือ พันธุ์ PB 235 PB 255 PB 260 และ RRIC 110

3. กลุ่มพันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้สูง

เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อไม้สูงเป็นหลัก มีการเจริญเติบโตดีมาก ลักษณะลำต้นตรง ให้ปริมาณเนื้อไม้ในส่วนลำต้นสูง เหมาะสำหรับเป็นพันธุ์ที่จะปลูกเป็นสวนป่าเพื่อการผลิตเนื้อไม้ มี 3 พันธุ์ คือ ฉะเชิงเทรา 50 AVROS 2037 และ BPM 1

รายละเอียดพันธุ์ยางแนะนำ

กลุ่ม 1 : พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง

สถาบันวิจัยยาง 251 (RRIT 251)

แม่ – พ่อพันธุ์	ต้นกล้ายางจากแปลงเอกชนในจังหวัดสงขลา
ลักษณะประจำพันธุ์	ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ ขอบใบเป็นคลื่น ใบมีสีเขียว ฉัตรใบมีขนาดใหญ่เป็นรูปกรวย ในช่วงยางอ่อนลำต้นคด แดกกิ่งมากทั้งกิ่งขนาดกลางและขนาดใหญ่ การแตกกิ่งไม่สมดุล ทรงพุ่มมีขนาดใหญ่เป็นรูปกลม เริ่มผลัดใบค่อนข้างช้า
ลักษณะทางการเกษตร	ระยะก่อนและระหว่างกรีดเจริญเติบโตปานกลาง ขนาดลำต้นทั้งแปลงมีความสม่ำเสมอดี ทำให้มีจำนวนต้นเปิดกรีดได้มาก เปลือกเดิมและเปลือกงอกใหม่หนาปานกลาง ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 457 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 57 มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคราแป้ง โรคใบจุดนูน และโรคราสีชมพูระดับปานกลาง ด้านทานโรคเส้นดำระดับดี และด้านทานลมระดับปานกลาง
ลักษณะดีเด่น	ผลผลิตเนื้อยางสูงมาก มีจำนวนต้นเปิดกรีดได้มาก ความต้านทานโรคเส้นดำในระดับดี มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย
ข้อจำกัด/ข้อควรระวัง	ในระยะยางอ่อน ต้นยางที่ปลูกในพื้นที่ฝนตกชุก ทั้งในแปลงกิ่งตาและแปลงปลูกจะอ่อนแอต่อโรคใบจุดนูนมาก
พื้นที่แนะนำ	ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้น พื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น พื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง และพื้นที่ลมแรงเนื่องจากทรงพุ่มมีขนาดใหญ่ แดกกิ่งไม่สมดุล

สถาบันวิจัยยาง 226 (RRIT 226)

แม่ – พ่อพันธุ์	PB 5 / 51 x RRIM 600
ลักษณะประจำพันธุ์	ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียว ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปกรวย มีขนาดเล็ก ลักษณะลำต้นตรง กิ่งมีขนาดปานกลาง และแตกกิ่งเล็กจำนวนมาก ทรงพุ่มมีขนาดปานกลาง เป็นรูปพืด เริ่มผลัดใบเร็ว
ลักษณะทางการเกษตร	ระยะก่อนและระหว่างกรีดเจริญเติบโตปานกลาง ความสม่ำเสมอของขนาดลำต้นทั้งแปลงปานกลาง เปลือกเดิมบาง เปลือกงอกใหม่หนาปานกลาง ผลผลิตเนื้อยาง 8 ปีกรีดเฉลี่ย 346 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 37 มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อยด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราและโรคเส้นดำระดับดี ค่อนข้างอ่อนแอต่อโรคราแป้งและด้านทานลมระดับปานกลาง
ลักษณะดีเด่น	ผลผลิตเนื้อยางสูง ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา และโรคเส้นดำระดับดี มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย
ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง	ค่อนข้างอ่อนแอต่อโรคราแป้ง
พื้นที่แนะนำ	ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป และสามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

BPM 24

แม่ – พ่อพันธุ์

GT 1 x AVROS 1734

ลักษณะประจำพันธุ์ใบมีรูปร่างป้อมกลางใบ สีเขียว ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปกรวย ตัด ลักษณะลำต้นตรง แตกกิ่งมาก กิ่งมีขนาดปานกลาง มีการทิ้งกิ่งน้อย พุ่มใบค่อนข้างทึบ ทรงพุ่ม มีขนาดปานกลางเป็นรูปกรวย เริ่มผลัดใบเร็ว และ ทอยผลัดใบ

ลักษณะทางการเกษตร ระยะก่อน และระหว่างกรีดเจริญเติบโตปานกลาง ความสม่ำเสมอของลำต้นทั้งแปลงปานกลาง เปลือกเดิมหนามาก เปลือกงอกใหม่หนาปานกลาง เปลือกเรียบ และกรีดง่าย ผลผลิตเนื้อยางแห้ง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 335 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 41 มีจำนวนต้นเปลือกแห้งปานกลาง ด้านทานโรคเส้นดำระดับดี ด้านทานโรคราแป้ง โรคใบจุดนูน และโรคราสีชมพูระดับปานกลาง ด้านทานลมระดับปานกลาง

ลักษณะดีเด่น ผลผลิตเนื้อยางสูงมากในระยะแรกของการเปิดกรีดเปลือกหนา เรียบ ทำให้กรีดง่าย ความต้านทานโรคส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา และโรคเส้นดำ

ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง ไม่แนะนำการกรีดที่มีวันกรีดติดต่อกัน เพราะจะทำให้ผลผลิตลดลง และต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้งได้ง่ายในระยะยางอ่อนจะแตกกิ่งเล็ก ๆ จำนวนมาก ลำต้นและกิ่งจะมีรอยแตกน้ำยางไหล และลักษณะนี้จะปรากฏมากขึ้นเมื่อปลูกในสภาพพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและมีปริมาณฝนน้อย

พื้นที่แนะนำ ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป และสามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่มีการระบาดของรุนแรงของโรคใบร่วงไฟทอปโทราและโรคเส้นดำ พื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

RRIM 600

แม่ – พ่อพันธุ์

Tjir 1 x PB 86

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียวอมเหลือง ลักษณะฉัตรใบเป็นรูปกรวย มีขนาดเล็ก ในระยะ 2 ปีแรกต้นยางจะมีลักษณะลำต้นตรง แต่เร็วเล็ก การแตกกิ่งช้า ลักษณะการแตกกิ่งเป็นมุมแหลม กิ่งที่แตกค่อนข้างยาว ทรงพุ่มมีขนาดปานกลาง เป็นรูปพัด เริ่มผลัดใบเร็ว

ลักษณะทางการเกษตร ในระยะก่อนเปิดกรีดและระหว่างกรีด การเจริญเติบโตปานกลาง เปลือกเดิมบาง เปลือกงอกใหม่หนาปานกลาง ผลผลิตระยะแรกอยู่ในระดับปานกลาง แต่จะเริ่มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปีต่อมา ให้ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 289 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย อ่อนแอมากต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา และโรคเส้นดำ ด้านทานโรคราแป้งและโรคใบจุดนูนในระดับปานกลาง อ่อนแอต่อโรคราสีชมพู ด้านทานลมระดับปานกลาง

ลักษณะดีเด่น	ปรับตัว และให้ผลผลิตได้ดีในเกือบทุกพื้นที่ ทนทานต่อการกรีดถี่ได้มากกว่าพันธุ์อื่น ๆ และมีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย
ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง	อ่อนแอมากต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคเส้นดำ และอ่อนแอต่อโรคราสีชมพู เปลือกเดิมบางพื้นที่แนะนำปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้นในพื้นที่ที่มีโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา เส้นดำ และโรคราสีชมพูระบาดรุนแรง พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

กลุ่ม 2 : พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง

PB 235

แม่ – พ่อพันธุ์	PB5 / 51 x PB S / 78
ลักษณะประจำพันธุ์	ใบมีรูปร่างป้อมกลางใบ สีเขียว ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปกรวย ระยะยางอ่อนแตกกิ่งเร็วพุ่มใบค่อนข้างทึบ ลักษณะลำต้นตรงดี กิ่งมีขนาดเล็กจำนวนมาก เมื่ออายุมากขึ้นกิ่งมาก เหลือกิ่งขนาดกลาง 4-5 กิ่งในระดับสูง ทำให้พุ่มใบบาง ทรงพุ่มมีขนาดใหญ่เป็นรูปกลมเริ่มผลัดใบช้า และทยอยผลัดใบ
ลักษณะทางการเกษตร	ในระยะก่อนเปิดกรีดการเจริญเติบโตดีในทุกพื้นที่ และระหว่างกรีดการเจริญเติบโตปานกลาง เปลือกเดิมหนาปานกลาง เปลือกงอกใหม่บาง ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 330 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 37 ในช่วงอายุ 15 ปี และ 20 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.30 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น และ 0.41 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 22.34 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ และ 28.09 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับ มีจำนวนต้นเปลือกแห้งค่อนข้างมาก ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราและโรคเส้นดำปานกลาง อ่อนแอมากต่อโรคราแป้งและโรคใบจุดนูน ด้านทานโรคราสีชมพูระดับดี และด้านทานลมระดับปานกลาง
ลักษณะดีเด่น	ให้ผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง การเจริญเติบโตดีมากในทุกพื้นที่ ด้านทานดีต่อโรคราสีชมพู
ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง	อ่อนแอต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคใบจุดนูน และโรคราสีชมพู ไม่แนะนำการกรีดที่มีวันกรีดติดต่อกัน เพราะจะทำให้ผลผลิตลดลงและต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้งได้ง่าย
พื้นที่แนะนำ	ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้นในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

PB 255

แม่ – พ่อพันธุ์	PB 5 / 51 x PB 32 / 36
ลักษณะประจำพันธุ์	ใบมีรูปร่างป้อมกลางใบ สีเขียวอ่อน ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม ลักษณะลำต้นตรง ระยะยางอ่อนแตกกิ่งเร็ว กิ่งมีขนาดเล็กจำนวนมาก พุ่มใบทึบ ทรงพุ่มมีขนาดใหญ่เป็นรูปกลม เริ่มผลัดใบค่อนข้างช้า

ลักษณะทางการเกษตร ในระยะก่อนเปิดกรีดการเจริญเติบโตดี และระหว่างกรีดการเจริญเติบโตปานกลาง เปลือกเดิมและเปลือกงอกใหม่หนา ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 318 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 46 ในช่วงอายุ 15 ปี และ 20 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.28 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น และ 0.39 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 21.57 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ และ 27.24 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับ มีจำนวนต้นเปลือกแห้งปานกลาง อ่อนแอต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคใบจุดนูน และโรคราสีชมพู ด้านทานโรคราแป้งและโรคเส้นดำระดับปานกลางและด้านทานลมในระดับค่อนข้างดี

ลักษณะดีเด่น ผลผลิตเนื้อยางและเนื้อไม้สูง เปลือกหนานิ่มกรีดง่ายและด้านลมค่อนข้างดี

ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง อ่อนแอต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา ใบจุดนูนและโรคราสีชมพู ไม่แนะนำการกรีดที่มีวันกรีดติดต่อกัน เพราะจะทำให้ผลผลิตลดลง และต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้งได้ง่าย

พื้นที่แนะนำ ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ทั้งในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง ยกเว้นพื้นที่ที่มีโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคใบจุดนูน และโรคราสีชมพูระบาดรุนแรง

PB 260

แม่ – พ่อพันธุ์ PB 5 / 51 x PB 49

ลักษณะประจำพันธุ์ ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียวเข้ม ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปกรวย ลักษณะลำต้นตรง การแตกกิ่งสมดุคติ กิ่งมีขนาดเล็กจำนวนมาก พุ่มใบทึบ อายุมากกิ่งก้านล่าง ทำให้พุ่มใบค่อนข้างบาง ทรงพุ่มมีขนาดใหญ่เป็นรูปรี เริ่มผลัดใบค่อนข้างช้า

ลักษณะทางการเกษตร ในระยะก่อนเปิดกรีดการเจริญเติบโตดี และระหว่างกรีดการเจริญเติบโตปานกลาง เปลือกเดิมหนาปานกลาง เปลือกงอกใหม่บาง ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 322 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 32 ในช่วงอายุ 15 ปี และ 20 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.26 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น และ 0.36 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 19.90 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ และ 25.53 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับ มีจำนวนต้นเปลือกแห้งปานกลาง ด้านทานปานกลางต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคราแป้ง โรคใบจุดนูน และโรคเส้นดำ ด้านทานดีต่อโรคราสีชมพูและด้านทานลมในระดับค่อนข้างดี

ลักษณะดีเด่น ผลผลิตเนื้อยางและเนื้อไม้สูง ด้านทานโรคราสีชมพูระดับดี และด้านทานลมค่อนข้างดี

ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง ไม่แนะนำการกรีดที่มีวันกรีดติดต่อกัน เพราะจะทำให้ต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้งได้ง่าย

พื้นที่แนะนำ ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป

RRIC 110

แม่ – พ่อพันธุ์

LCB1 320 x RRIC 7

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียวเข้ม ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปกรวย ลักษณะลำต้นตรง ในช่วงยางอ่อนแตกกิ่งขนาดกลางและเล็กจำนวนมาก พุ่มใบทึบ อายุมากกิ่งกิ่งด้านล่าง เหลือกิ่งขนาดใหญ่ 2-3 กิ่ง ทำให้พุ่มใบค่อนข้างบาง ทรงพุ่มมีขนาดใหญ่เป็นรูปพัด เริ่มผลัดใบช้า

ลักษณะทางการเกษตร

ในระยะก่อนเปิดกรีดการเจริญเติบโตดีมาก และระหว่างกรีดการเจริญเติบโตปานกลาง เปลือกเดิมหนาและเปลือกงอกใหม่บาง ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 324 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 27 ในช่วงอายุ 15 ปี และ 20 ปีให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.29 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น และ 0.40 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 21.86 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่และ 27.55 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับ มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราระดับดี ด้านทานปานกลางต่อโรคราแป้ง โรคใบจุดนูน โรคเส้นดำ และโรคราสีชมพู ด้านทานลมในระดับปานกลาง

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเนื้อยางและเนื้อไม้สูง การเจริญเติบโตดีมากในระยะก่อนเปิดกรีดทำให้เปิดกรีดได้เร็ว ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราระดับดี และมีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย

ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง

เปลือกบาง เมื่อนำน้ำยางไปทำเป็นยางแผ่นดิบจะมีสีค่อนข้างคล้ำ

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้นในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น พื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูงและพื้นที่ลมแรง

กลุ่ม 3 : พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้สูง

ฉะเชิงเทรา 50 (RRIT 402)

แม่ – พ่อพันธุ์

RRIC 110 ill.*

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียวเข้ม ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปกรวย ในช่วงยางอ่อนแตกกิ่งขนาดกลางและเล็กจำนวนมาก การแตกกิ่งอยู่ในระดับสูง ลักษณะการแตกกิ่งสมดุล รูปทรงลำต้นตรง มีลักษณะกลม ทรงพุ่มขนาดค่อนข้างใหญ่ เริ่มผลัดใบเร็ว

ลักษณะทางการเกษตร

การเจริญเติบโตดีมาก ในช่วงอายุ 6 ปี มีปริมาตรไม้ในส่วนท่อนซุง 0.11 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 7.76 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราและโรคราแป้งระดับปานกลาง ด้านทานโรคใบจุดนูนระดับดี

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเนื้อไม้สูง ด้านทานโรคใบจุดนูนระดับดี

ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง

-

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป

*หมายเหตุ :

ill = illegitimate clonal seed หมายถึง เมล็ดที่เก็บจากต้นแม่พันธุ์ RRIC 110 ที่เกิดจากการผสมข้ามตามธรรมชาติ

AVROS 2037

แม่ – ฟอพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

AVROS 256 x AVROS 352

ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียว ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม ในช่วงยางอ่อนแตกกิ่งขนาดเล็กจำนวนมากพุ่มใบทึบ ทิ้งกิ่งเล็กค่อนข้างเร็ว เมื่ออายุมากเหลือกิ่งขนาดใหญ่ 1-2 กิ่งในระดับสูง ทำให้ทรงพุ่มโปร่ง รูปทรงลำต้นตรง มีลักษณะกลม เริ่มผลัดใบเร็ว

ลักษณะทางการเกษตร

การเจริญเติบโตดีมาก ในช่วงอายุ 6 ปี 15 ปี และ 20 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.10 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น 0.31 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น และ 0.43 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 7.22 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ 23.07 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ และ 28.90 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับอ่อนแอต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา ด้านทานปานกลางต่อโรคราแป้ง ด้านทานดีต่อโรคใบจุดนูนและโรคราสีชมพู ด้านทานลมในระดับค่อนข้างดี

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเนื้อไม้สูง ด้านทานดีต่อโรคใบจุดนูนและโรคราสีชมพู ด้านทานลมได้ค่อนข้างดี

ข้อจำกัด / ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา การแตกกิ่งระยะแรกจะมีลักษณะไม่สมดุล และในช่วงอายุมากขึ้นยางจะโค้งในส่วนยอด

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้นพื้นที่ที่มีโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราระบาดของรุนแรง

BPM 1

แม่ – ฟอพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

AVROS 163 x AVROS 308

ใบมีรูปร่างป้อมกลางใบ สีเขียวเข้ม ฉัตรใบลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม ในช่วงยางอ่อนแตกกิ่งระดับต่ำ การแตกกิ่งสมดุล กิ่งมีขนาดเล็กจำนวนมาก ทรงพุ่มเป็นรูปกรวย พุ่มใบทึบ เมื่ออายุมากทิ้งกิ่ง เหลือกิ่งขนาดใหญ่ 3-5 กิ่งในระดับสูง ทำให้ทรงพุ่มโปร่งรูปทรงลำต้นตรง มีลักษณะกลม เริ่มผลัดใบเร็ว

ลักษณะทางการเกษตร

การเจริญเติบโตดีมาก ในช่วงอายุ 6 ปี 15 ปี และ 20 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.10 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น 0.31 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น และ 0.43 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 7.12 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ 22.91 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ และ 28.73 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับ ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราระดับดี ด้านทานต่อโรคราแป้ง โรคใบจุดนูน และโรคราสีชมพูระดับปานกลาง และด้านทานลมระดับค่อนข้างดี

ลักษณะดีเด่น

การเจริญเติบโตดีมาก ด้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราระดับดี ด้านทานลมระดับค่อนข้างดี

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

วิธีการปลูก

การปลูกด้วยต้นตอตา

- ปลูกในช่วงต้นฤดูฝน
- เลือกต้นตอตาที่สมบูรณ์ ตาขุน โตเห็นเด่นชัด
- ทำการกลบหลุมที่เตรียมไว้ แล้วใช้ไม้ปลายแหลมขนาดเล็กกว่าต้นตอตาเล็กน้อย แหวง

กลางหลุมให้ลึกเท่ากับความยาวของราก

- นำต้นตอตามาปักตามรอยแหวง ให้แผ่นตาอยู่แนวเหนือ-ใต้ และอยู่เหนือพื้นดินประมาณ 1 ซม.
- กลบดินจนเสมอปากหลุมและอัดดินให้แน่น ให้ดินบริเวณโคนต้นสูงกว่าเล็กน้อยเพื่อมิให้น้ำขังในหลุม

- คลุมโคนต้นด้วยฟางข้าว หรือเศษพืชคลุม หรือเศษวัสดุคลุมดินที่หาง่ายในท้องถิ่น

การปลูกด้วยยางชำถุง

- ปลูกในช่วงต้นฤดูฝน
- ใช้ต้นยางชำถุง ขนาด 1-2 ฉัตร ควรเลือกต้นที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคและแมลงศัตรู
- ให้รอยต่อระหว่างรากกับตาอยู่ระดับปากหลุม
- ใช้มีดเฉือนก้นถุงออกประมาณ 1 นิ้ว แล้วกรีดด้านข้างของถุงให้ขาดจากกัน แต่ยังไม่ดึงถุงออกนำไปวางในหลุม ทอยกลบดินลงหลุมจนเกือบเต็มหลุม แล้วให้ดึงถุงพลาสติกออก ระวังอย่าให้ดินในถุงพลาสติกแตก กลบดินจนเสมอปากหลุม และอัดดินให้แน่นโดยให้บริเวณโคนต้นสูงกว่าเล็กน้อย เพื่อมิให้น้ำขังในหลุม

ไม่ดึงถุงออกนำไปวางในหลุม ทอยกลบดินลงหลุมจนเกือบเต็มหลุม แล้วให้ดึงถุงพลาสติกออก ระวังอย่าให้ดินในถุงพลาสติกแตก กลบดินจนเสมอปากหลุม และอัดดินให้แน่นโดยให้บริเวณโคนต้นสูงกว่าเล็กน้อย เพื่อมิให้น้ำขังในหลุม

- หากมีต้นยางตายหลังปลูก ควรปลูกซ่อมก่อนหมดฤดูฝนอย่างน้อย 2 เดือน และไม่ควรรปลูกซ่อมเมื่อต้นยางอายุ 2 ปีขึ้นไป

- ก่อนเข้าฤดูแล้ง ควรใช้เศษพืชคลุมบริเวณรอบโคนต้นยาง ห่างจากต้นยางประมาณ 5-10 ซม.

- การปลูกยางในท้องที่แห้งแล้ง แนะนำให้ใช้ต้นยางชำถุงเพียงอย่างเดียวโดยวิธีปลูกเดียวกัน แต่ขนาดหลุมลึกเป็น 75 ซม. และรองก้นหลุมเพิ่มด้วยปุ๋ยอินทรีย์หลุมละ 5 กก.

การเสริมรายได้เจ้าของสวนยาง

ในช่วงระยะ 1-3 ปี หลังปลูกยาง เจ้าของสวนไม่มีรายได้จากสวนยาง สามารถหารายได้เสริมด้วยการปลูกพืชแซมยาง และเมื่อต้นยางให้ผลผลิตแล้ว เจ้าของสวนยางสามารถปลูกพืชร่วมยางควบคู่กับการทำสวนยางเพิ่มรายได้

การปลูกพืชแซมยาง

พืชแซมยาง หมายถึงพืชที่ปลูกระหว่างแถวยางในขณะที่ต้นยางมีอายุไม่เกิน 3 ปี ได้แก่ ข้าวไร่ ข้าวโพด สับปะรด ถั่วฝักยาว ฯลฯ

หลักในการพิจารณาปลูกพืชแซมยาง

- ควรปลูกพืชที่ตลาดมีความต้องการ
- ควรใช้แรงงานในครอบครัว

2. ไล่เป็นแถบ เหมาะสำหรับพื้นที่ลาดเทเล็กน้อย หรือพื้นที่ที่ทำขั้นบันได โดยเจาะร่องไล่ปุ๋ยแล้ว

กลบ

3. ไล่แบบหลุม เหมาะสำหรับพื้นที่ลาดชัน ใช้ 2 หลุมต่อต้นแล้วฝังกลบ

เวลาและอัตราปุ๋ยเม็ดสูตรสำเร็จที่ใช้กับยางพารา ก่อนเปิดกรีด

สูตร 20-8-20 (เขตปลูกยางเดิม)

อัตราปุ๋ย

งวด ที่	อายุ (เดือน)	ดินร่วน กรัม / ต้น	กก. / ไร่	ดินทราย กรัม / ต้น	กก. / ไร่
	2	50	4	60	5
2	4	50	4	90	7
	6	70	6	90	7
	12	130	10	170	13
3	15	150	12	210	16
	18	150	12	210	16
4	24	150	12	210	16
	30	230	18	320	25
5	36	230	18	320	25
	42	240	19	330	26
6	48	240	19	330	26
	54	260	21	360	28
7	60	260	21	360	28
	66	270	22	370	29

เวลาและอัตราปุ๋ยสูตรสำเร็จที่ใช้กับยางพาราก่อนเปิดกรีด

สูตร 20 - 10 - 12 (เขตปลูกยางใหม่)

งวด ที่	อายุ (เดือน)	อัตราปุ๋ย กรัม/ต้น	กก./ไร่
2	1	60	6
	6	80	7
3	12	100	9
	18	110	10
4	24	120	11
	30	180	16
5	36	180	16
	42	180	16
6	48	180	16
	54	200	18
7	60	200	18
	66	200	18
8	72	200	18
	78	200	18

หมายเหตุ : แนะนำให้ใช้ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยยางพาราหลังเปิดกรีด

- ทุกเขตปลูกยางใช้ปุ๋ยสูตร 30-5-18
- ทั้งเขตปลูกยางเดิมและเขตปลูกยางใหม่ให้ใส่ปุ๋ยครั้งละ 500 กรัม ต่อต้น ปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่ต้นฤดูฝนประมาณเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม หลังจากยางผลัดใบในขณะที่ใบยังเป็นใบเพศลาด และครั้งที่ 2 ใส่ประมาณเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ก่อนที่ใบยางจะแก่

วิธีการใส่ปุ๋ยยางพาราหลังเปิดกรีด

- ในพื้นที่ราบ ให้หว่านปุ๋ยห่างจากบริเวณ โคนต้นยางประมาณ 3 เมตร หรือบริเวณกึ่งกลางระหว่างแถว คราดกลบให้ปุ๋ยอยู่ใต้ผิวดิน
- ในพื้นที่ลาดเทที่ไม่ต้องทำขั้นบันไดหรือท้องที่ที่มีฝนตกชุก ให้ใส่แบบหลุม 4 หลุม รอบต้นแล้วฝังกลบ
- ในพื้นที่ลาดชันที่ทำขั้นบันได ให้หว่านปุ๋ยลงบนขั้นบันไดตลอดแถวยาง

การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง

นอกจากใช้ปุ๋ยสูตรสำเร็จแล้ว เกษตรกรสามารถผสมปุ๋ยเคมีใช้เองเพื่อลดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ปุ๋ยเคมีสูตรสำเร็จ โดยการนำแม่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุอาหารหลักมาผสมใช้เองตามสูตรที่ต้องการ สำหรับแม่ปุ๋ยที่แนะนำให้ใช้เป็นแม่ปุ๋ยที่สะดวกในการจัดซื้อและราคาถูก ได้แก่

- ปุ๋ยไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (18-46-0)
- ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0)
- ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60)

ถ้าต้องการผสมปุ๋ยสูตรต่าง ๆ ใช้เอง จำนวน 100 กิโลกรัม จากแม่ปุ๋ยทั้ง 3 ชนิด ต้องใช้ปริมาณแม่ปุ๋ยแต่ละชนิด ดังนี้

สูตรปุ๋ย	ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (18-46-0)	ยูเรีย (46-0-0)	โพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60)	สารตัวเติม (ทราย, ดินร่วน)
20-8-20	18	38	34	10
20-10-12	22	36	20	22
30-5-18	10	60	30	-

หมายเหตุ : ปุ๋ยผสมใช้เองไม่แนะนำให้ใช้สารตัวเติม

วิธีการผสมปุ๋ย

การผสมปุ๋ยใช้เองเป็นวิธีการง่าย ๆ ที่เกษตรกรสามารถทำได้เอง เครื่องมือและอุปกรณ์ในการผสมปุ๋ยมีเครื่องชั่ง ชันน้ำพลาสติก จอบ หรือ พลั่ว ลานพื้นซีเมนต์หรือลานดินที่แน่นเรียบ โดยมีขั้นตอนการผสม ดังนี้

- ชั่งแม่ปุ๋ยที่มีขนาดสม่ำเสมอใกล้เคียงกันตามน้ำหนักที่ต้องการ แม่ปุ๋ยที่ใช้ในปริมาณมากให้ชั่งก่อน เทลงบนลานผสมปุ๋ยเกลี่ยให้เป็นกองแบน ๆ เสร็จแล้วจึงเอาแม่ปุ๋ยชนิดอื่นที่มีจำนวนน้อยกว่าเททับให้ทั่วกองตามลำดับ

- ใช้พลั่วหรือจอบผสมคลุกเคล้าปุ๋ยให้เข้ากัน โดยพลิกกลับไปมาจนปุ๋ยทุกส่วนผสมเข้ากันอย่างสม่ำเสมอ

- ตักปุ๋ยผสมใส่กระสอบปุ๋ยนำไปใช้ได้ทันที

- ควรผสมปุ๋ยในจำนวนที่ต้องการเท่านั้น ไม่ควรเก็บปุ๋ยผสมไว้นานเกิน 2 สัปดาห์ เพราะปุ๋ยอาจชื้นและจับตัวเป็นก้อนแข็งทำให้ปุ๋ยเสื่อมคุณภาพ

เวลาและอัตราปุ๋ยผสมใช้เองที่ใช้กับต้นยางก่อนเปิดกรีด

สูตร 20 – 8 – 20 (เขตปลูกยางเดิม)

อัตราปุ๋ย

งวดที่	อายุ (เดือน)	ดินร่วน กรัม / ต้น	กก. / ไร่	ดินทราย กรัม / ต้น	กก. / ไร่
	2	30	3	60	5
2	4	60	5	80	7
	6	60	5	80	7
	12	120	10	150	12
3	15	140	11	180	14
	18	140	11	190	15
4	24	140	11	190	15
	30	210	17	290	23
5	36	210	17	290	23
	42	220	18	300	24
6	48	220	18	300	24
	54	240	19	330	26
7	60	240	19	330	26
	66	250	20	340	27

เวลาและอัตราปุ๋ยผสมใช้เองที่ใช้กับต้นยางก่อนเปิดกรีด
สูตร 20 – 10 – 12 (เขตปลูกยางใหม่)

งวด ที่	อายุ (เดือน)	อัตราปุ๋ย กรัม / ต้น	กก. / ไร่
2	1	50	5
	6	70	6
3	12	80	7
	18	90	8
4	24	100	9
	30	140	13
5	36	140	13
	42	140	13
6	48	140	13
	54	160	15
7	60	160	15
	66	160	15
8	72	160	15
	78	160	15

หมายเหตุ : แนะนำให้ใช้ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

ข้อดีของการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง

1. หลีกเลี่ยงปัญหาเรื่องปุ๋ยปลอมหรือปุ๋ยไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากแม่ปุ๋ยเคมีจัดหามาจำหน่ายได้มีการตรวจสอบคุณภาพ
2. เกษตรกรมีปุ๋ยใช้ทันเวลา เพียงแต่มีแม่ปุ๋ย 3 ชนิด ก็สามารถผสมปุ๋ยเคมีได้ทุกสูตร โดยไม่ต้องไปจัดซื้อปุ๋ยเม็ดแต่ละครั้ง ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย รวมทั้งประกันเรื่องการขาดแคลนปุ๋ยในเวลาที่ต้องการใช้แม่ปุ๋ยเคมีที่เหลือเก็บไว้ใช้ปลายปีโดยไม่เสื่อมคุณภาพ
3. มีอำนาจในการต่อรองราคา เมื่อเกษตรกรผสมปุ๋ยเคมีใช้เองจำนวนมากขึ้น ทำให้เกิดอำนาจในการต่อรองราคาจากผู้ผลิตปุ๋ยเคมีชนิดเม็ด เพราะผู้ขายจำเป็นต้องลดกำไรและปรับราคาให้ถูกลงเพื่อดึงดูดลูกค้ากลับมา มีผลทำให้เกษตรกรซื้อปุ๋ยเคมีชนิดเม็ดถูกลงด้วย
4. ทำให้เกษตรกรเกิดความรู้ความชำนาญ เมื่อเกษตรกรผสมปุ๋ยสูตรต่าง ๆ แล้ว นำไปใช้กับพืชแต่ละชนิด เกิดความชำนาญและเกิดความคิดดัดแปลงในการปรับสูตรปุ๋ย โดยการเพิ่ม – ลดปริมาณธาตุอาหาร

แต่ละชนิดในส่วนผสมของปุ๋ย ทำให้ผู้ใช้ปุ๋ยเคมีเกิดการพัฒนา เป็นหนทางนำไปสู่ความเข้าใจในหลักการ และหน้าที่ของแม่ปุ๋ยแต่ละชนิด เกิดผลดีแก่เกษตรกรของประเทศโดยรวม

5. เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยในราคาอุตสาหกรรม ราคาของปุ๋ยผสมใช้เองสูตรต่าง ๆ ถูกกว่าปุ๋ยเคมีชนิดเม็ดที่จำหน่าย เพราะลดขั้นตอนการผลิต

6. เกิดการสูญเสียน้อยกว่า ในกรณีที่เกิดผลเสียหาย เช่น น้ำท่วม โรคระบาด พืชผลเสียหายหมด ความสูญเสียของเกษตรกรที่ใช้แม่ปุ๋ยเคมีผสมเอง เกิดการสูญเสียคิดเป็นจำนวนเงินน้อยกว่า เพราะต้นทุนถูกกว่าเป็นการลดอัตราการเสี่ยงต่อความเสียหาย มีความมั่นคงมากกว่าการใช้ปุ๋ยเคมีชนิดเม็ด

7. ทำให้เกษตรกรมีทางเลือกเพิ่มขึ้น สามารถตัดสินใจด้วยตนเองว่าควรใช้ปุ๋ยเคมีชนิดเม็ดที่มีจำหน่ายทั่วไปหรือจะผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง เมื่อเปรียบเทียบราคา

การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งที่ถูกต้องช่วยให้ต้นขงมีลำต้นกลม ตรง เปลือกบริเวณที่กรีดไม่มีปุ่มปม ง่ายต่อการกรีด ต้นขงเจริญเติบโตได้ดีขึ้น ทรงพุ่มสมดุล โปร่ง และป้องกันโรคจากเชื้อรา

ข้อควรปฏิบัติในการตัดแต่งกิ่ง

- ไม่ควรตัดแต่งกิ่งในฤดูแล้ง
- ตัดแต่งกิ่งแขนงในระดับต่ำกว่า 2 เมตร เริ่มตั้งแต่อายุประมาณ 1 ปี
- ในสภาพท้องที่แห้งแล้ง ควรตัดแต่งกิ่งแขนงในระดับต่ำกว่า 1.7 เมตร
- ใช้กรรไกรตัดให้ชิดกับลำต้น ไม่ควรใช้มีดตัดหรือสิบ
- อย่าโน้มต้นลงมาเพื่อตัดกิ่ง เพราะทำให้เกิดอันตรายต่อต้นขง เช่น เปลือกแตก น้ำยางไหล

หรือต้นหักได้

- ควรทาสารเคมีป้องกันโรคและแมลงที่รอยแผลตัดแต่งกิ่งทุกครั้ง

การกำจัดวัชพืช

วัชพืชในสวนขงแบ่งออกเป็นวัชพืชทั่วไปและหญ้าคา สามารถกำจัดได้หลายวิธี เช่น การใช้แรงคนตาก การไถพรวน การปลูกพืชคลุมดิน และการใช้สารเคมี

การใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น แต่เกษตรกรมักนิยมใช้ เนื่องจากประหยัดเวลาและแรงงาน

สารเคมีกำจัดวัชพืชในสวนยาง

ชนิดวัชพืช	ชื่อสารเคมี	ชื่อการค้า	อัตรา (มิลลิลิตร / ไร่)
วัชพืชทั่วไป	ใช้ผสมน้ำ 50 ลิตร / ไร่ 1. พาราควอท 2. ไกลโฟเสท 3. ซัลโฟเสท	กรัมม็อกโซน	400
		ราวดีอัฟ	200
		ทัชดาวน์	200
หญ้าคา	ใช้ผสมน้ำ 100 ลิตร / ไร่ 1. ไกลโฟเสท 2. อิมมาซาเพอร์ 3. ซัลโฟเสท	ราวดีอัฟ	750-1,000
		แอสซอลท์	600-800
		ทัชดาวน์	750-1,000

การปลูกพืชคลุมดิน

การปลูกพืชคลุมดิน ในระยะแรกของการปลูกสร้างสวนยาง ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันการพังทลายของดิน และช่วยควบคุมวัชพืช เป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการปราบวัชพืช

ประโยชน์ของพืชคลุมดิน

1. ควบคุมการเจริญเติบโตของวัชพืช
2. ป้องกันการชะล้างหน้าดินและช่วยลดการพังทลายของดิน
3. ช่วยลดอุณหภูมิในดินลงและช่วยรักษาความชื้นในดิน
4. เพิ่มธาตุไนโตรเจนให้แก่ดิน
5. ลำต้นและใบที่ร่วงจะเปลี่ยนเป็นอินทรีย์วัตถุ
6. ลดการเกิดโรครากของต้นยาง

พันธุ์พืชคลุมดิน

พืชคลุมดินที่เหมาะสมกับการปลูกในสวนยาง เป็นพืชตระกูลถั่ว ได้แก่

1. คาโลโปโกเนียม เป็นพืชคลุมดินชนิดเถา เลื้อยไปตามผิวดิน ฝักมีขน ใบใหญ่ ดอกเล็ก สีน้ำเงินอ่อน เมล็ดเล็กแบนสีน้ำตาลอ่อน เจริญเติบโต คลุมพื้นที่ได้รวดเร็วมากจนแน่นที่บคลุมดินได้หนา 30-60 ซม. ภายในเวลา 5-6 เดือน ออกดอกหลังจากปลูกประมาณ 3-5 เดือน เมื่อมีอายุ 18 เดือนไปแล้วก็เริ่มขึ้นได้ดีในดินทุกชนิด ชอบฝนตกชุกแต่ไม่ชอบน้ำขัง ไม่ชอบร่มเงา น้ำหนัก 1 กก. มีจำนวนเมล็ดประมาณ 68,400 เม็ด

2. เซนโตรซิมา เป็นพืชคลุมดินชนิดเถา เลื้อยไปตามผิวดิน ชอบเลื้อยพันขึ้นต้นไม้ ดอกใหญ่ สีม่วงอ่อน ใบเล็ก เมล็ดเล็ก แบน สีน้ำตาลอมเขียว มีลายกระ มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ถั่วลาย เถาขึ้นไม่สู้ที่บในระยะแรก เจริญเติบโตช้าแต่ต่อไปจะขึ้นได้แน่นและอยู่ได้นาน รากแทงลงในดินได้ดีแผ่ออกข้าง ๆ มาก ชอบดินค่อนข้างดี ไม่ชอบน้ำขัง ขึ้นได้ดีภายใต้ร่มเงา น้ำหนัก 1 กก. มีจำนวนเมล็ดประมาณ 39,700 เม็ด

3. เพอราเรีย เป็นพืชคลุมดินชนิดเถา มีเถาใหญ่ ชอบเลื้อยพันต้นไม้ มีขนมาก ใบใหญ่และหนา ดอกสีม่วง เมล็ดเล็กค่อนข้างกลม สีน้ำตาลแก่ เปลือกเมล็ดแข็ง งอกช้า คลุมดินได้หนาที่บภายใน 5-6 เดือน กินปุ๋ยมาก ไม่ค่อยออกดอก ให้เมล็ดน้อย คลุมดินได้ดีเมื่ออายุ 2 ปีไปแล้ว ควบคุมวัชพืชได้ดี ทนร่มเงา ชอบดินเหนียวโปร่ง น้ำหนัก 1 กก. มีจำนวนเมล็ดประมาณ 82,500 เม็ด

4. ซีรูเลียม เป็นพืชคลุมดินชนิดลำต้นเถาเลื้อยแข็งแรง เห็นขนไม้ขัดเถาแก่มีรากเป็นปุ่มเล็ก ๆ สีขาวเกือบทุกข้อ ใบมีสีเขียวเข้มเป็นมันค่อนข้างหนาคล้ายใบโพธิ์ ดอกเป็นช่อสีม่วง เริ่มสร้างดอกในเดือนธันวาคม ลักษณะฝักแบนค่อนข้างเหลี่ยม ยาวประมาณ 5 ซม. สีน้ำตาลเข้ม มีเมล็ดฝักละ 2-9 เม็ด เมล็ดมีสีเขียวอ่อนจนถึงน้ำตาล ผิวเรียบเป็นมัน ทนต่อสภาพแห้งแล้งได้ดี การเจริญเติบโตในระยะแรกสู่วัชพืชไม่ได้ คลุมดินได้หนาที่บในปีที่ 2 มีจำนวนเมล็ดประมาณ กก.ละ 28,000 เม็ด

การปลูกพืชคลุมดิน

- ปลูกแบบหว่าน ห่างจากแถวยาง 2 เมตร เหมาะกับสวนที่โล่งเตียนและเตรียมพื้นที่อย่างดี
- ปลูกแบบเป็นแถว ปลูกห่างกัน 2 เมตร 3 แถว เหมาะกับสวนที่ปลูกพืชแซมและสวนที่อยู่บนควนเขา
- ปลูกแบบเป็นหลุม ระยะ 30 x 100 ซม. จำนวน 5 แถว เหมาะสำหรับสวนที่มีวัชพืชขึ้นบ้างแล้วแต่ยังไม่หนาแน่น

การเตรียมเมล็ดพืชคลุม

- ผสมเมล็ดพืชคลุม คาโลโปโกเนียม : เซนโตรซิมา : เพอราเรีย อัตรา 5 : 4 : 1 หรือ 2 : 2 : 1 หรือ 1 : 1 : 1
- ใช้เมล็ดพืชคลุมผสม อัตราไร่ละ 1 กก.
- แช่เมล็ดในน้ำเย็นหรือน้ำอุ่น (น้ำเดือด : น้ำเย็น อัตรา 2 : 1) นาน 12 ชม.
- ผสมปุ๋ยหินฟอสเฟตในอัตราส่วน 1.5 เท่าของน้ำหนักเมล็ด คลุกเมล็ดพืชคลุมก่อนปลูก
-

การบำรุงรักษาพืชคลุม

เพื่อให้พืชคลุมเจริญเติบโตคลุมพื้นที่ได้เร็ว และเพื่อเพิ่มปริมาณเศษซากพืชคลุม ควรใส่ปุ๋ย หินฟอสเฟต (0-3-0, 25% Total) บำรุงพืชคลุม ดังนี้

อายุพืชคลุม (เดือน)	อัตราปุ๋ย (กก./ไร่)	วิธีการใส่
ก่อนปลูก	1.5 เท่าของน้ำหนักเมล็ด	คลุกเมล็ดพืชคลุม
2	15	หว่านในแถวพืชคลุม
5	30	หว่านในแถวพืชคลุม
9	30	หว่านในบริเวณพืชคลุม
ต่อไปปีละครั้ง	30	หว่านในบริเวณพืชคลุม

หมายเหตุ : พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 10 กก./ไร่

บทที่ 4 โรคและศัตรูพืชที่สำคัญของยางพารา

โรคตายยอด (Die Back)

สาเหตุการเกิดโรค

1. เกิดจากเชื้อรา
  2. เกิดจากปลวกในพื้นที่ที่สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของธาตุอาหารมีน้อย หรือมากเกินไป หรือมีสารพิษตกค้างในดิน หรือปลวกในสภาพที่เหมาะสมแก่การเกิดโรค
- ลักษณะอาการของโรคที่เกิด**

กิ่งก้าน หรือยอดแห้งตายจากปลายกิ่ง หรือยอดเข้าหาส่วนโคนที่ละน้อยแล้วลุกลามไปจนถึงโคนต้น ในที่สุดต้นยางจะยืนต้นตาย ถ้าอาการรุนแรงต้นยางจะแห้งตายตลอดทั้งต้น เปลือกก่อนออกจากเนื้อไม้มีเส้นใยและสปอร์ของเชื้อราสีดำ หรือเชื้อราสีขาว เกิดขึ้นบริเวณเปลือกด้านใน นอกจากนี้มีแบคทีเรียและไส้เดือนฝอยอาศัยอยู่ทั่วไป ถ้าอาการไม่รุนแรงต้นยางมักแห้งหรือตายเฉพาะกิ่งยอด ส่วนของลำต้นหรือกิ่งก้านที่ยังไม่ตายจะแตกแขนงออกมาใหม่

ช่วงเวลาและพื้นที่ที่เชื้อแพร่ระบาด

การแพร่ระบาดของโรคเป็นได้ตลอดปีหากสภาพเหมาะสมต่อการเกิดโรค โรคนี้มักเกิดขึ้นมากหลังเกิดภาวะแห้งแล้ง หรือภายหลังเกิดโรคต่าง ๆ ระบาดอย่างรุนแรง หรือพบในสวนยางที่ปลูกในพื้นที่ดินทราย หรือบนพื้นที่ตามไหล่เขาที่เป็นโรคมักเกิดกับต้นยางเล็กจนถึงยางที่เปิดกรีดแล้ว

การป้องกันกำจัด

1. หากเกิดจากการระบาดของโรค ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของโรคนั้น ๆ และหมั่นบำรุงรักษาต้นยางให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ

2. หากเกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อม เช่น กรณีที่สภาพดินเลวและแห้งจัด ให้รดน้ำตามความจำเป็นแล้วใช้วัสดุคลุมโคนต้นเพื่อช่วยรักษาความชุ่มชื้น
3. การใช้ปุ๋ยและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด
4. กรณีที่กิ่งหรือยอดแห้งตายลงมา ให้ตัดกิ่งหรือยอดที่ตายออก โดยให้ตัดต่ำกว่ารอยแผลลงมาประมาณ 1-2 นิ้ว แล้วทาสารเคมีป้องกันเชื้อราที่รอยแผล

อาการเปลือกแห้ง

สาเหตุ

เกิดจากการกรีดเอาน้ำอย่างมากเกินไป ทำให้เนื้อเยื่อบริเวณเปลือกที่ถูกกรีดมีธาตุอาหารมาหล่อเลี้ยงไม่เพียงพอ จนทำให้เปลือกยางบริเวณนั้นแห้งตาย

ลักษณะอาการที่เกิด

อาการระยะแรก สังเกตได้จากการที่ความเข้มข้นของน้ำยางจางลงหลังการกรีดเปลือกยางจะแห้งเป็นจุด ๆ อยู่ตามรอยกรีด ระยะต่อมาเปลือกที่ยังไม่ได้กรีดจะแตกแยกเป็นรอยและล่อนออก ถ้ากรีดต่อไปเปลือกยางจะแห้งสนิทไม่มีน้ำยางไหลออกมา

การป้องกันรักษา

1. หยุดกรีดยางนั้นประมาณ 6-12 เดือน จึงทำการเปิดกรีดหน้าใหม่ทางด้านตรงข้าม หรือเปิดกรีดหน้าสูง
2. อยากรีดยางหักโหม ควรกรีดยางตามคำแนะนำ

โรคริวร่วงและฝักเน่าจากเชื้อไฟทอปทอรา

(Phytophthora Leaf Fall and Pod Rot)

สาเหตุการเกิดโรค

เกิดจากเชื้อรา

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

ใบยางร่วงพร้อมกันทั้งที่ยังมีสีเขียวสด มีรอยชำดำขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน อยู่บริเวณก้านใบ กลางรอยชำมีหยดน้ำยางเกาะติดอยู่ เมื่อนำใบยางที่เป็นโรคมาระบาดเบา ๆ ใบย่อยจะหลุดจากก้านใบทันที ส่วนใบที่ถูกเชื้อเข้าทำลายที่ยังไม่ร่วงจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองแกมส้ม แล้วแห้งคาต้นก่อนที่จะร่วง ฝักยางที่ถูกทำลายเปลือกเป็นรอยชำน้ำ ต่อมาจะเน่าค้ำงอยู่บนต้นไม่แตกและไม่ร่วงหล่นตามธรรมชาติ กรณีที่เกิดกับต้นยางอ่อนเชื้อราจะเข้าทำลายบริเวณยอดอ่อนก่อน ทำให้ยอดเน่า แล้วจึงลุกลามเข้าทำลายก้านใบและแผ่นใบ ทำให้ต้นยางยืนต้นตาย

ช่วงเวลาและพื้นที่ที่เชื้อแพร่ระบาด

ส่วนใหญ่การแพร่ระบาดของโรคอยู่ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม โรคนี้มักระบาดมากในสภาพอากาศเย็น ฝนตกชุกความชื้นสูง หรือพื้นที่ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุม พบในภาคใต้

ฝั่งตะวันตกบางพื้นที่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา นราธิวาส จันทบุรี และตราด โรคนี้แพร่กระจายโดยลมฝน และน้ำฝน มักเกิดกับต้นยางเล็กจนถึงยางใหญ่

การป้องกันกำจัด

1. ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อรา เช่น ทุเรียน ส้ม และพริกไทย แซมในสวนยาง
2. กำจัดวัชพืชและตัดแต่งกิ่งในสวนยาง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก เป็นการลดความชื้นในสวนยาง
3. ต้นยางอ่อนอายุน้อยกว่า 2 ปี ฉีดพ่นพุ่มใบยางด้วยยาเอพรอน หรืออาลีเอท ในอัตรา 40 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร ก่อนฤดูกาลโรคระบาดทุก 7 วัน
4. ต้นยางใหญ่ การใช้สารเคมีป้องกันไม่คุ้มค่าใช้จ่าย จึงแนะนำให้หยุดกรีดยางระหว่างที่เกิดโรคระบาด แล้วใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางให้สมบูรณ์

โรคเส้นดำ (Black Stripe)

สาเหตุการเกิดโรค

เกิดจากเชื้อรา

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

บริเวณเหนือรอยกรีดในระยะแรกเปลือกจะเป็นรอยชำ ต่อมาจะเปลี่ยนเป็นรอยบวมสีดำหรือสีน้ำตาล ขยายขึ้นลงเป็นเส้นตามแนวยีนของลำต้นเมื่อเงื่อนไขเปลือกออกดูจะพบรอยบวมสีดำนั้นเป็นลายเส้นดำบนเนื้อไม้มีอาการชันรุนแรงทำให้เปลือกของหน้ากรีดบริเวณที่เป็นโรคปริ เน่า มีน้ำยางไหลตลอดเวลา จนเปลือกเน่าหลุดไปในที่สุด เปลือกงอกใหม่เสียหายกรีดซ้ำไม่ได้ อายุการให้ผลผลิตลดลงเหลือ 8-16 ปี ถ้าการเข้าทำลายของเชื้อไม่รุนแรง เปลือกจะเป็นปุ่มปม

ช่วงเวลาและพื้นที่ที่เชื้อแพร่ระบาด

โรคนี้แพร่ระบาดมากในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม ระบาดในสวนยางที่เปิดกรีดแล้วในสภาพพื้นที่ที่อากาศมีความชื้นสูง ฝนตกชุกโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคใบร่วงและฝักเน่าอย่างรุนแรง พบทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกและตะวันออก ได้แก่ ระนอง ภูเก็ต พังงา กระบี่

สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สตูล ตรัง พัทลุง สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส และในจังหวัดทางภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และตราด เนื่องจากมีลมมรสุมพัดผ่านและมีฝนตกชุกในพื้นที่ดังกล่าว

การป้องกันกำจัด

1. ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อราเป็นพืชร่วมหรือแซมยาง เช่น ทุเรียน มะพร้าว โกโก้ ส้ม มะละกอ พริกไทย และยาสูบ
2. ใช้ยาอาลีเอท อัตราการใช้ 5 กรัม ผสมน้ำ 1 ลิตร พ่นหรือทาหน้ากรีดยางทุก 2-4 วัน 6-8 ครั้ง หรือใช้ยาเอพรอน อัตราการใช้ 14 กรัม ผสมน้ำ 1 ลิตร พ่นหรือทาหน้ากรีดยางทุก 7 วัน 4-8 ครั้ง

โรคเปลือกเน่า (Mouldy Rot)

สาเหตุการเกิดโรค

เกิดจากเชื้อรา

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

เกิดเฉพาะบนหน้ากรีดเท่านั้น อาการระยะแรก เปลือกเหนื่อรอยกรีด มีลักษณะน้ำนํ้าเป็นรอยขี้สีหม่น ต่อมากลายเป็นรอยบวม ปรากฏเส้นใยของเชื้อราสีขาวเทาขึ้นปกคลุมตรงรอยแผล เมื่ออาการรุนแรงขึ้น เชื้อราจะขยายลุกลามเป็นแถบขนานกับรอยกรีดอย่างรวดเร็ว ทำให้เปลือกบริเวณดังกล่าวเน่าหลุดเป็นแอ่งเหลือแต่เนื้อไม้สีดำ และไม่สามารถกรีดซ้ำหน้าเดิมได้อีก เมื่อเงื่อนไขเปลือกบริเวณข้างเคียงรอยแผลออกดู จะไม่พบอาการเน่าลุกลามออกไป ซึ่งต่างจากโรคเส้นดำ จะมีลายเส้นดำขยายขึ้นไปและลุกลามลงได้รอยกรีด

ช่วงเวลาและพื้นที่ที่เชื้อระบาด

พบระบาดในสวนยางที่เปิดกรีดแล้วในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่อากาศมีความชุ่มชื้นสูงและฝนตกชุก พบระบาดรุนแรงในบางพื้นที่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โรคนี้แพร่ระบาดโดยลมและมีแมลงเป็นพาหะ

การป้องกันกำจัด

1. ไม่ควรปลูกพืชอาศัยเป็นพีชร่วมหรือพีชแซมยาง เช่น กาแฟ โกโก้ มะม่วง มะพร้าว และมันฝรั่ง
2. ตัดแต่งกิ่งยาง กำจัดพีชในสวนให้โล่งเตียนและอย่าปลูกยางให้หนาแน่นเกินไปเพื่อลดความชื้นในสวนยาง
3. เมื่อต้นยางเป็นโรคให้เดือนหรือชุดเอาบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วใช้สารเคมี เช่น เบนเลท ในอัตรา 20 กรัม ผสมน้ำ 1 ลิตร หรือเอพรอน ในอัตรา 14 กรัม ผสมน้ำ 1 ลิตร พ่นหรือทาหน้ากรีดยางทุก 7 วัน 4-8 ครั้ง

โรคราแป้ง หรือโรคใบที่เกิดจากเชื้อออยเดียม

(Powdery mildew or Oidium Leaf Disease)

สาเหตุการเกิดโรค

เกิดจากเชื้อรา

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

ใบอ่อนปลายใบจะบิดงอ มีสีดำ ร่วงหลุดจากต้น ในใบเพศลาดเห็นปุยเส้นใยสีขาวเทาได้แผ่นใบ เมื่อเจริญต่อไปเห็นรอยแผลสีเหลืองซีด แล้วเปลี่ยนเป็นรอยไหม้สีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างของแผลไม่แน่นอน นอกจากนี้เชื้อยังเข้าทำลายที่ดอกยาง โดยเชื้อราปกคลุมดอกก่อนที่จะดำแล้วร่วง

ช่วงเวลาและพื้นที่ที่เชื้อแพร่ระบาด

อยู่ในช่วงต้นยางผลิใบใหม่ตามธรรมชาติในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน โรคนี้ระบาดมากในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมกลางวันร้อน กลางคืนเย็นและชื้น ตอนเช้ามีหมอก พบในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบางพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา สงขลา และยะลา และจังหวัดอื่นๆ โรคนี้แพร่กระจายโดยลมและแมลงจำพวกไรที่ดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน

การป้องกันกำจัด

1. ปรับปุ๋ยอย่างให้มีธาตุไนโตรเจนมากขึ้น และใส่ในช่วงที่ต้นยางผลิใบอ่อน เพื่อเร่งให้ใบยางแตกใบใหม่และแก่เร็ว ให้พื้นที่ระยะที่อ่อนแอต่อการทำลายของเชื้อ
2. พ่นด้วยผงกำมะถันอัตราไร่ละ 1.5-5 กิโลกรัม ทุก 5-7 วัน พ่นประมาณ 5-6 ครั้ง เพื่อป้องกันการระบาดของโรค

โรคใบไหม้ลาตินอเมริกา (South American Leaf Blight)

สาเหตุการเกิดโรค

เกิดจากเชื้อรา

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

เชื้อราเข้าทำลายใบยางหรือเนื้อเยื่อส่วนต่าง ๆ ในขณะที่ยังอ่อน เช่น ดอกยาง ฝัก กิ่งอ่อน ถ้าใบอ่อนอายุไม่เกิน 1 สัปดาห์ รอยแผลเป็นสีเทาดำ เห็นบุยสีเขียวมะกอกด้านใต้ใบ ใบยางม้วนและบิดย่นแล้วร่วง ใบยางจะหดย่นเปลี่ยนเป็นสีม่วงและใบย่อยร่วง ใบยางแก่พบกลุ่มสปอร์สีดำบริเวณขอบแผลด้านบนใบ ต่อมาเนื้อเยื่อตรงแผลจะหลุดเกิดเป็นช่องโหว่ตามรอยแผล

การแพร่ระบาดของเชื้อ

เชื้อราติดไปกับส่วนขยายพันธุ์ยางพาราที่เป็นโรค หรือสปอร์ปนเปื้อนมาจากพืชชนิดอื่นที่นำมาจากแหล่งที่มีโรค หรือสปอร์ปนเปื้อนมากับเสื้อผ้า สัมภาระ เครื่องมือการเกษตร ของผู้ที่เข้าไปในสวนยางที่เป็นโรค โรคนี้พบในพื้นที่ปลูกยางเฉพาะกลุ่มประเทศแถบอเมริกากลาง อเมริกาใต้ และหมู่เกาะคาริเบียน เขตระหว่างเส้นรุ้งที่ 24 องศาใต้ในประเทศบราซิล ถึง 18 องศาเหนือในประเทศเม็กซิโก โรคนี้ยังไม่พบเกิดขึ้นในประเทศไทย

การป้องกันกำจัด

1. คัดเลือกพันธุ์ยางที่มีความต้านทานโรคสูงมาปลูก
2. เมื่อยางผลิใบ ต้องทำลายใบยางที่ร่วงลงพื้นอยู่เสมอ
3. ถ้าพบโรคที่น่าสงสัยให้นำตัวอย่างไปติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ใกล้ที่สุด เช่น สถานีทดลองยาง ศูนย์วิจัยยาง กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร และกองโรคพืชและจุลชีววิทยา กรมวิชาการเกษตร

โรครากขาว (White Root Disease)

สาเหตุการเกิดโรค

เกิดจากเชื้อรา

ลักษณะอาการของโรคที่เกิด

พุ่มใบแสดงอาการใบเหลืองผิดปกติ 1-2 กิ่ง หรือทั้งต้น ถ้าเป็นขนาดเล็กใบจะเหี่ยวเฉา ขอบใบม้วนงอลงด้านล่างแล้วร่วง ก่อนที่จะยืนต้นตาย บริเวณรากที่ถูกเชื้อเข้าทำลาย มีรากแขนงสีขาวแผ่คลุมเกาะติดผิวราก เมื่อเส้นใยอายุมากขึ้นจะกลายเป็นเส้นกลมมูนสีเหลืองซีด เนื้อไม้ของรากที่เป็นโรคใหม่ ๆ จะแข็งกระด้างเป็นสีน้ำตาลซีด ในระยะรุนแรงจะเป็นสีขาวหรือสีครีม ถ้าอยู่ในที่ชื้นและจะอ่อนนุ่ม บริเวณโคนต้นหรือรากที่โผล่พ้นดิน จะปรากฏดอกเห็ดขนาดไม่แน่นอน มีลักษณะเป็นแผ่นแข็งครึ่งวงกลมแผ่นเดียว หรือซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ผิวด้านบนเป็นสีเหลืองส้ม โดยมีสีเข้มและอ่อนเรียงสลับกันเป็นวง ผิวด้านล่างเป็นสีส้มแดงหรือสีน้ำตาลขอบดอกเห็ดมีสีขาว

ช่วงเวลาและพื้นที่ที่เชื้อแพร่ระบาด

อยู่ในช่วงฤดูฝนโดยเฉพาะเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม ระบาดรวดเร็ว เนื่องจากฝนตกชุก ความชื้นสูง พบในพื้นที่ปลูกยางบนพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา พัทลุง ตรัง กระบี่ พังงา และ สุราษฎร์ธานี การแพร่ระบาดของโรคเกิดได้ 2 ทาง คือ โดยการสัมผัสของรากที่เป็นโรคกับรากของต้นที่สมบูรณ์ และสปอร์จากดอกเห็ดปลิวตามลมไปตกลงบนรอยหักหรือหน้าตัดของตอยาง เมื่อสภาพแวดล้อมเหมาะสมสปอร์จะงอกเจริญไปยัง โคนต้นและราก

การป้องกันกำจัด

1. ปลูกยางในพื้นที่ปลอดโรค และควรเตรียมพื้นที่ปลูกให้ปลอดโรค โดยการขุดทำลายตอยางเก่าที่อาจจะเป็นแหล่งก่อให้เกิดโรค
2. ในพื้นที่ที่มีการระบาดไม่ควรปลูกพืชอาศัยของโรค เช่น ส้ม โกโก้ กาแฟ มะพร้าว ไม้ พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มันเทศ มันสำปะหลัง น้อยหน่า ลองกอง สะตอ จำปาตะ สะเดาเทียม ทั้ง ทุเรียน และเนียงนก
3. ใช้กำมะถันในอัตราต้นละ 240 กรัม ใส่ในหลุมปลูกก่อนปลูกยางจะช่วยปรับสภาพดิน ทำให้ไม่เหมาะกับการเจริญของเชื้อ
4. เมื่อพบต้นที่เป็นโรคให้ถอนส่วนที่เป็นโรคทิ้ง แล้วทาสารเคมี เช่น ทิลท์ 250 อีซี อัตรา 7.5 % หลังจากนั้นขุดดินรอบโคนต้นเป็นร่องกว้าง และลึกประมาณ 10-15 เซนติเมตร ราดสารเคมี เช่น ทิลท์ 250 อีซีในอัตราต้นละ 30 ซีซี ผสมน้ำ 3 ลิตร หรือเบเรต์ 400 ในอัตราต้นละ 10-15 กรัม ผสมน้ำ 3 ลิตร ลงในร่องรอบ ๆ โคนต้น โดยไม่ต้องกลบดินทุก 6 เดือน
5. เก็บต้นหรือรากไม้ที่เป็นโรคเผาทำลายทิ้งให้หมด โดยเฉพาะเศษรากไม้ที่มีเส้นใยสีขาวของเชื้อราติดอยู่ เพื่อลดแหล่งเชื้อ

ปลวก (termites)

ลักษณะและการทำลาย

ปลวกมี 2 ชนิด คือ ชนิดที่กินเนื้อไม้ที่ตายแล้ว ซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อต้นยาง และชนิดกินเนื้อไม้สด ซึ่งจะกัดกินรากและภายในลำต้นจนเป็นโพรง ทำให้พุ่มใบยางมีสีเหลืองผิดปกติ ต้นยางเสียหายถึงตายได้

การป้องกันกำจัด

ใช้สารเคมีคลอเดนในอัตรา 125-175 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร ราดรอบต้นยางที่ถูกปลวกทำลายและต้นยางข้างเคียงต้นละ 1-2 ลิตร

หนอนทราย (grub of cockchafers)

ลักษณะการทำลาย

หนอนทรายเป็นตัวอ่อนของด้วงชนิดหนึ่ง รูปร่างเหมือนตัวซี (C) ขนาดลำตัวยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร สีขาว หนอนทรายกัดกินรากยางจนรากไม่สามารถดูดอาหารเลี้ยงลำต้นได้ ทำให้พุ่มใบยางมีสีเหลืองผิดปกติ ต้นยางตายเป็นหย่อม ๆ พบมากในแปลงต้นกล้ายางที่ปลูกในดินทราย

การป้องกันกำจัด

ใช้วิธีเขตกรรมและวิธีกล โดยปลูกพืชล่อแมลง เช่น ตะไคร้ มันเทศ และข้าวโพด รอบต้นกล้ายางที่ปลูกใหม่ แมลงจะออกมาทำลายพืชล่อหลังจากนั้นให้ขุดพืชล่อจับแมลงมาทำลาย หรือใช้สารเคมี เอ็นโดซัลแฟน+บีพีเอ็มซี (4.5% จี) ในอัตราไร่ละ 5 กิโลกรัม โรยรอบ ๆ ข้างต้นยางแล้วกลบดิน หรือใช้คลอเดนในอัตรา 40-80 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร ราดรอบต้นยางที่ถูกหนอนทรายกัดกิน และต้นยางข้างเคียงต้นละ 1-2 ลิตร

บทที่ 5 การปฏิบัติระยะต้นยางให้ผลผลิต

การกรีดยางที่ดีและถูกต้อง ต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ได้แก่ พันธุ์ยาง อายุต้นยาง ฤดูกาล การเปิดกรีด วิธีการกรีด ระบบกรีด วิธีการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง และความชำนาญของคนกรีด การเลือกใช้ปัจจัยที่สอดคล้องเหมาะสม สามารถเพิ่มผลผลิตยางให้สูงขึ้น ถนอมต้นยางให้สามารถกรีดได้ยาวนานขึ้น คู่มากับการลงทุนปลูกสร้างสวนยาง

โดยทั่วไปต้นยางเปิดกรีดได้เมื่อประมาณ 7 ปีครึ่ง และต้นยางในสวนนั้นต้องมีขนาดเปิดกรีดได้มากกว่าร้อยละ 70 ของยางทั้งหมด (สำหรับต้นติดตาที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร เส้นรอบวงลำต้นต้องไม่ต่ำกว่า 50 เซนติเมตร)

การกรีดยางต้องยึดหลักที่ว่า เมื่อกรีดแล้วต้องได้น้ำยางมาก เปลือกเสียหายน้อยที่สุด และสามารถกรีดได้นานประมาณ 25-30 ปี

การเปิดกรีด

การเปิดกรีดยางให้ใช้ไม้แบบทาบกับลำต้นแล้วทำรอยตามแนวตั้งกะลิกจากซ้ายไปขวาให้ได้ความยาวครึ่งหนึ่งของลำต้น ลากต่อลงมาตามขอบไม้ประมาณ 30 เซนติเมตร กรีดเอียงจากซ้ายไปขวา ทำมุม 30-35 องศากับแนวนอนพื้นดิน ใช้มีดกรีดยางกรีดเบา ๆ เพื่อทำเป็นรอยเปิดกรีดให้ลึกเกือบถึงเนื้อไม้ตามแนวที่ทำรอยไว้

หลังจากเปิดกรีดแล้วให้ทำทางไหลของน้ำยางลงมา 30 เซนติเมตร ตามรอยที่ทำไว้ ตอกลิ้นรองรับน้ำยาง ใช้ลวดรองรับด้วยน้ำยางรัดรอบลำต้นใต้ลิ้นรองรับน้ำยางประมาณ 10 เซนติเมตร แล้วตั้งด้วยน้ำยางไว้บนลวด

การกรีดยาง

การกรีดยางสามารถแบ่งตามช่วงระยะเวลาการกรีดและการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางได้

4 ประเภท คือ

1. การกรีดในระยะ 3 ปีแรก
2. การกรีดในระยะ 3 ปีไปแล้ว
3. การกรีดเปลือกงอกใหม่
4. การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับเปลือกเดิมของยางบางพันธุ์

ระบบกรีด

การกรีดยางในระยะ 3 ปีแรก ซึ่งเป็นช่วงที่ยางกำลังเจริญเติบโต ไม่ควรกรีดหักโหมมากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นยางชะงักการเจริญเติบโตและผลผลิตลดลงในภายหลัง ระบบกรีดที่เหมาะสมควรเป็นดังนี้

1. กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน ระบบนี้ใช้กับยางทุกพันธุ์ โดยหยุดกรีดในฤดูผลัดใบและไม่มีการกรีดชดเชย
2. กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน ระบบนี้เหมาะกับยางพันธุ์ทุก ยกเว้นพันธุ์ RRIM 628, PB 28/59 และ PB 5/63 ซึ่งเกิดโรคเปลือกแห้งได้ง่ายโดยต้องหยุดกรีดในฤดูผลัดใบ และไม่มีการกรีดชดเชย
3. กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน ร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ความเข้มข้นร้อยละ 2.5 เหมาะสำหรับยางพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่ำในระยะแรกของการกรีด โดยใช้สารเคมีทำได้อรอยกรีดที่ขูดเปลือกกว้าง 2.5 เซนติเมตรปีละ 2-3 ครั้ง ในปีถัดไป หากผลผลิตเพิ่มขึ้นให้หยุดใช้สารเคมี

การกรีดยางหลังจาก 3 ปีไปแล้ว ต้นยางจะทนทานต่อการกรีดมากขึ้น ระบบการกรีดที่เหมาะสมช่วงนี้คือ

1. กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน เหมาะสำหรับพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย สามารถกรีดชดเชยได้
2. กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน ใช้ได้กับยางทุกพันธุ์ ยกเว้นพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย และสามารถกรีดชดเชยได้เฉพาะท้องที่ที่มีการกรีดน้อยกว่า 200 วัน

3. กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน ร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำอย่างเหมาะสมสำหรับยางพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่ำ และตอบสนองต่อการใช้สารเคมีได้ดี ควรใช้สารเคมีเพียงปีละ 2-3 ครั้ง

การกรีดเปลือกงอกใหม่ เมื่อกลับไปกรีดยางในหน้าที่เปลือกงอกใหม่ ควรใช้ 3 ระบบ คือ

1. กรีดครั้งต้นวันเว้นวัน ใช้ได้กับยางทุกพันธุ์และกรีดชดเชยได้
2. กรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน ใช้สำหรับยางพันธุ์ที่เป็นโรคเปลือกแห้งได้ง่าย และสามารถกรีดชดเชยได้
3. กรีดครั้งต้นวันเว้นสามวัน หรือกรีดครั้งต้นวันเว้นสองวัน ร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำอย่าง และไม่ควรทาติดต่อกัน เพราะจะทำให้ต้นยางทรุดโทรมมากเกินไป

ข้อควรระวังในการกรีดยาง

1. มีดกรีดยางต้องลับให้คมอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถกรีดเปลือกได้บาง ไม่ต้องออกแรงมาก และหลีกเลี่ยงบาดแผลที่จะทำให้หน้ายางเสียหาย
2. กรีดเปลือกให้บาง ความสิ้นเปลืองเปลือกไม่เกินเดือนละ 2.0-2.5 เซนติเมตร เพื่อให้กรีดได้นานที่สุด
3. หยุดกรีดยางต้นที่เป็นโรคเปลือกแห้งจนกว่าจะหาย
4. หยุดกรีดเมื่อต้นยางผลัดใบ
5. หยุดกรีดยางเมื่อต้นยางเป็นโรคหน้ายาง
6. อย่ากรีดลึกถึงเนื้อไม้ เพราะจะทำให้เปลือกที่งอกใหม่เป็นปุ่มปม

การเพิ่มวันกรีดยาง (ต้นหนา)

เนื่องจากแต่ละปีมีจำนวนวันกรีดที่ต้องสูญเสียไป จากสาเหตุฝนตกหยุดกรีดในช่วงหน้าแล้ง คนกรีดหยุดงาน ฯลฯ ทำให้รายได้บางส่วนหายไป แต่สามารถเพิ่มวันกรีดที่สูญเสียไปด้วยวิธีดังนี้

1. การกรีดสาย เป็นการกรีดยางหลังจากเวลากรีดปกติ ทดแทนเวลากรีดเดิม ซึ่งไม่สามารถทำได้ เนื่องจากหน้ากรีดเปียกจากฝนตก เวลาที่เหมาะสมคือช่วงเวลาบ่าย หรือเวลาอื่นที่เหมาะสม แต่ไม่ควรเกินช่วงเวลา 11.00-13.00 น. เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวผลผลิตที่ได้จะน้อยกว่าปกติ
2. การกรีดชดเชย เป็นการกรีดยางทดแทนวันกรีดที่สูญเสียไปในระหว่างฤดูฝน หรือในท้องที่ที่ฝนตกมาก การกรีดชดเชยเป็นการกรีดติดต่อกันเป็นวันที่ 2 หลังจากที่ยกฝนตกติดต่อกันหลายวัน เหมาะสำหรับใช้กับระบบกรีดวันเว้นวัน และวันเว้นสองวัน ทั้งนี้เพื่อรักษาระดับผลผลิตไว้

บทที่ 6 การแปรรูปผลผลิต

น้ำยางสดจากสวน สามารถนำไปแปรรูปได้หลากหลายชนิดทั้งในรูปแบบน้ำยางข้นและยางแห้ง ได้แก่ ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ยางเครพ ฯลฯ คุณภาพยางที่แปรรูปขึ้นกับวิธีการผลิต ราคาขายในท้องตลาดก็

แตกต่างกันไปตามคุณภาพยาง หากเกษตรกรเจ้าของสวนยางผลิดยางที่มีคุณภาพราคาที่เกษตรกรเจ้าของสวนยางได้รับจากการจำหน่ายยางก็จะดีตามไปด้วย

การผลิตยางแผ่นคุณภาพดี

การผลิตยางแผ่นคุณภาพดีนั้น มีหลักการง่าย ๆ คือ ทำยางให้สะอาดรีดแผ่นยางให้บาง ใช้น้ำและน้ำกรดให้ถูกส่วน ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอนการผลิต ดังนี้

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมน้ำยาง

เช็ดด้วยยางให้สะอาดก่อนรองรับน้ำยาง ทำความสะอาดถังเก็บน้ำยางก่อนใช้ทุกครั้ง ไม่ควรใส่ขี้ยางและเศษไม้ลงในถังเก็บน้ำยาง จะทำให้ยางสกปรก จับตัวเป็นก้อนเร็ว กรองน้ำยางได้ยาก

ขั้นตอนการทำความสะอาดเครื่องมือ

ต้องทำความสะอาดเครื่องมือทำยางแผ่นทุกชนิดก่อนและหลังการใช้งานแล้ว เนื่องจากความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการผลิตยางแผ่นคุณภาพดี เครื่องมือทำยางแผ่นควรให้เปียกน้ำทุกครั้งก่อนใช้ เพื่อความสะดวกในการทำความสะดวกหลังใช้งานเสร็จ

เครื่องมือที่จำเป็นในการทำยางแผ่น

- เครื่องกรองลวด เบอร์ 40 และ 60
- ตะก
- ถังสำหรับใส่น้ำและน้ำยาง
- โตะขนาดยาง
- เครื่องรีดชนิดเรียบและชนิดดอก
- โรงเรือนหรือเพิงอย่างง่าย ๆ
- กระจบ้องตวงน้ำยางและน้ำ
- ใบพายสำหรับกวนน้ำยาง
- ภาชนะผสมน้ำกรด

ขั้นตอนการกรองน้ำยาง

กรองน้ำยางด้วยเครื่องกรองลวด เบอร์ 40 และ 60 เพื่อเอาสิ่งสกปรกออก โดยวางเครื่องกรองซ้อนกัน 2 ชั้น เบอร์ 40 ไว้ข้างบน และเบอร์ 60 ไว้ข้างล่าง

ขั้นตอนการตวงน้ำยางใส่ตะก

ตวงน้ำยางที่กรองเรียบร้อยแล้วใส่ในตะกที่สะอาด ตะกละ 3 ลิตร

ขั้นตอนการผสมน้ำกับน้ำยาง

เติมน้ำสะอาดลงในตะกที่ใส่น้ำยางไว้แล้วตะกละ 2 ลิตร จะได้อัตราส่วนผสมระหว่างน้ำยางกับน้ำในอัตราส่วน 3 : 2 ส่วน (อัตราส่วนผสมอาจเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากน้ำยางเจือจางบ้างแล้ว เช่น กรณีฝนตกขณะเก็บน้ำยาง)

ขั้นตอนการเลือกใช้น้ำกรดและการผสมน้ำกรด

เพื่อให้ยางแข็งตัวและได้ยางแผ่นคุณภาพดี ตรงตามความต้องการของผู้ซื้อ ควรเลือกใช้กรดฟอร์มิกชนิดความเข้มข้นร้อยละ 90 ซึ่งมีข้อดีคือ

- ยางแผ่นแข็งตัวสม่ำเสมอ หากทำให้เจือจางด้วยน้ำสะอาดในอัตราส่วนที่ถูกต้อง
- สามารถระเหยได้ไม่ตกค้างในแผ่นยาง และไม่ทำให้แผ่นยางเหนียวเหนอะ
- คุณสมบัติและความยืดหยุ่นของแผ่นยางคงเดิม
- ไม่ทำให้โรงเรือนและแผ่นยางมีกลิ่นเหม็น
- ยืดอายุการใช้งานของเครื่องมือและอุปกรณ์ผลิตยางแผ่น

การผสมกรดฟอร์มิกเพื่อให้ยางแข็งตัวในเวลา 30-45 นาที ใช้กรดฟอร์มิก 2 ช้อนแกงใส่ลงในน้ำสะอาด 3 กระป๋องนมข้นหวาน ซึ่งใส่ในภาชนะกระเบื้องเคลือบหรือพลาสติก แล้วกวนให้เข้ากัน

ขั้นตอนการใช้น้ำกรดผสมน้ำยาง

ใช้ใบพายกวนน้ำยางในตะกวด 2-3 เที้ยว จึงตวงน้ำกรดที่ผสมแล้ว 1 กระป๋องนมข้นหวาน เทลงในน้ำยางให้ทั่วตะกวด ขณะที่เทน้ำกรดใช้ใบพายกวนน้ำยางไปมาประมาณ 6 เที้ยว (กรดฟอร์มิกชนิดความเข้มข้น 90 เปอร์เซ็นต์ 1 ลิตร ทำแผ่นยางได้ประมาณ 90-100 แผ่น)

ขั้นตอนการกวาดฟองน้ำยาง

ขณะกวนน้ำยางจะมีฟองเกิดขึ้น ใช้ใบพายกวาดฟองออกจากตะกวดให้หมด เก็บรวบรวมใส่ภาชนะเพื่อขายเป็นเศษยาง ถ้าไม่กวาดฟองน้ำยางออก เมื่อนำยางแผ่นไปรมควันจะทำให้เห็นเป็นรอยจุดอากาศในแผ่นยาง ยางที่ได้คุณภาพมักต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

ขั้นตอนการใส่วัตถุปิดตะกวด

ควรใช้แผ่นสังกะสี หรือวัสดุอื่นปิดตะกวดเพื่อป้องกันไม่ให้ฝุ่นละออง หรือสิ่งสกปรกตกลงไปในน้ำยางที่กำลังจะจับตัว ทิ้งไว้ประมาณ 30-45 นาที

ขั้นตอนการนวดแผ่นยาง

เมื่อยางจับตัวแล้ว ก่อนนำไปนวดควรใช้น้ำสะอาดหล่อใส่ทุกตะกวดเพื่อความสะดวกในการเทเท่งยางออกจากตะกวด การนวดยางควรนวดแผ่นยางบนโต๊ะที่สะดวก ซึ่งปูด้วยอะลูมิเนียมหรือสังกะสี นวดด้วยมือหรือไม้กลม นวดยางให้หนาประมาณ 1 ซม.

ขั้นตอนการรีดแผ่นยางด้วยเครื่องรีดเรียบ

นำแผ่นยางที่นวดแล้วเข้าเครื่องรีดเรียบ 3-4 ครั้ง โดยให้แผ่นยางบางประมาณ 3-4 มิลลิเมตร

ขั้นตอนการรีดแผ่นยางด้วยเครื่องรีดดอก

หลังจากนำแผ่นยางเข้าเครื่องรีดเรียบแล้ว ก็นำแผ่นยางเข้าเครื่องรีดดอก เพื่อช่วยให้แผ่นยางแห้งเร็วขึ้น เพื่อนำไปรมควัน

ขั้นตอนการล้างแผ่นยาง

แผ่นยางที่รีดดอกแล้ว ควรล้างด้วยน้ำสะอาดเพื่อล้างน้ำกรดและสิ่งสกปรกที่ติดอยู่ตามผิวของแผ่นยางออกให้หมด

ขั้นตอนการฝั่งแผ่นยาง

ควรรนำมฝั่งไว้ในร่ม ไม่ควรรนำไปฝั่งหรือตากไว้กลางแจ้ง เพราะจะทำให้ยางแผ่นเสื่อมคุณภาพได้ง่าย

ขั้นตอนการเก็บยางแผ่นเพื่อรอจำหน่าย

หลังจากฝั่งยางแผ่นไว้ประมาณ 6 ชั่วโมง ก็เก็บรวบรวมยางแผ่น โดยพาดไว้บนราวในโรงเรือนเพื่อรอจำหน่าย

ลักษณะของยางแผ่นคุณภาพดี

แผ่นยางสะอาด ไม่มีรอยคราบน้ำกรดหรือเหนียวเยิ้ม เมื่อยกส่องดูต้องไม่มีสิ่งสกปรกหรือจุดดำในเนื้อยางและไม่มีฟองอากาศ

- แผ่นบาง ความหนาของแผ่นเฉลี่ย 2.8-3.2 มิลลิเมตร แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 40-45 ซม. ยาว 80-85 ซม.
- เนื้อยางแห้งใส สีของแผ่นยางสม่ำเสมอ สีเดียวกันตลอดแผ่น
- แผ่นยางมีลายดอกนูนชัด มีความยืดหยุ่น

มาตรฐานคุณภาพของยางแผ่นดิบ

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 1

- แผ่นยางมีความสะอาดและปราศจากฟองอากาศตลอดแผ่น
- มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 1.5 เปอร์เซ็นต์
- มีความยืดหยุ่นดี และมีลายดอกเด่นชัดตลอดแผ่น
- บาง มีความหนาของแผ่นไม่เกิน 3 มิลลิเมตร
- เนื้อยางแห้งใส มีสีสวยสม่ำเสมอตลอดแผ่น สีเหลืองทอง เหลืองอ่อน
- น้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่น 800-1,200 กรัม
- แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 38-46 ซม. ยาว 80-90 ซม.

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 2

- แผ่นยางมีความสะอาดตลอดแผ่น หรืออาจมีสิ่งสกปรกและฟองอากาศอยู่ในแผ่นยางได้บ้างเล็กน้อย

- มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 2 เปอร์เซ็นต์
- ความยืดหยุ่นดี มีลายดอกเด่นชัด
- บาง มีความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
- เนื้อยางแห้งมีสีสม่ำเสมอตลอดแผ่น ลักษณะสีค่อนข้างคล้ำหรืออาจมีรอยดำได้บ้าง

เล็กน้อย

- น้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่น 1,000-1,200 กรัม
- แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 38-46 ซม. ยาว 80-90 ซม.

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3

- แผ่นยางมีความสะอาด หรืออาจมีสิ่งสกปรกและฟองอากาศอยู่ในแผ่นยางได้บ้างเล็กน้อย
- มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 3 เปอร์เซ็นต์
- มีความยืดหยุ่นดี และมีลายดอกเด่นชัด
- แผ่นยางค่อนข้างหนา ความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
- เนื้อยางแห้งมีสีคล้ำค่อนข้างทึบ ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร
- น้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่นไม่เกิน 1,500 กรัม
- แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 38-46 ซม. ยาว 80-90 ซม.

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 4

- แผ่นยางมีความสะอาดหรืออาจมีสิ่งสกปรกและฟองอากาศอยู่ในแผ่นยางได้บ้าง
- มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 4.5 เปอร์เซ็นต์
- มีความยืดหยุ่นดี มีลายดอกเด่นชัด
- แผ่นยางหนา มีความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
- เนื้อยางแห้งมีสีทึบไม่โปร่งใส
- มีน้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่นไม่เกิน 1,500 กรัม
- แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 38-46 ซม. ยาว 80-90 ซม.

บรรณานุกรม

- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร 2532, การปลูกสร้างสวนยาง. พิมพ์ครั้งที่ 4 : 2532.
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร 2532, การปลูกสร้างสวนยางในที่แห้งแล้ง วารสารยางพารา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- อุดม โกสีย์สุก 2536, การทำยางแผ่นชั้นดี เอกสารตลาดประมุลยางพารา สำนักงาน กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงาน กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 2540, การปลูกยางพารา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร 2542, การผสมปุ๋ยใช้เองในสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สถาบันวิจัยยาง 2545. ข้อมูลทางวิชาการยางพารา. สถาบันวิจัยยาง. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร 2542, คำแนะนำพันธุ์ยาง ปี 2542 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ประภา พัฒนกุล, อุไร จันทรประทีน, นริสา จันทรเรือง, อารมณั์ โรจน์สุจริต, เพียว รมรินทร์สุขารมย์, 2543. คำแนะนำการป้องกันกำจัดโรคและศัตรูยาง ปี 2542. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร 39 หน้า.
- นุชนารถ กังพิศดาร, ประภา พัฒนกุล, ไววิทย์ บูรณธรรม, พิชิต สฟโชค, กรรณิการ์ ชีระวัฒนสุข, 2544. เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับยางพารา. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร หน้า 15 – 20.